

17. ↑

Henryk Stazewski

Untitled, 1975

Hammer price: 4,200 PLN

serigraph/paper, 60 x 60 cm

signed and dated with a pencil lower right: 'H.Stazewski 1975' and described lower left: '54/100'

on the reverse a note in German regarding the artist and the work

Taxes and fees

- In addition to the hammer price, the successful bidder agrees to pay us a buyer's premium on the hammer price of each lot sold. On all lots we charge 18 % of the hammer price. - To this lot we apply 'artist's resale right' ('droit de suite') fee. Royalties are calculated using a sliding scale of percentages of the hammer price.

Esej

Najprostsze formy geometryczne definiują dużą część twórczości artystycznej Henryka Stazewskiego. Takie podejście do sztuki wynikało z artystycznych założeń, które Stazewski reprezentował przez kilka dekad swojej aktywności twórczej. Ukształtowały się one w latach 20. XX wieku, kiedy został jednym z przedstawicieli ruchu konstruktywistycznego w Polsce. Konstruktywizm był jednym z tych kierunków artystycznych, w których myślenie o awangardowej formie łączyło się z utopijnymi planami modernizacji społeczeństwa. O ile przez kilka dekad Stazewskiego w obrębie abstrakcji interesowały głównie barwne płaszczyzny, o tyle w latach 70. w jego sztuce zaczęły pojawiać się proste układy czarnych linii na białym tle. Dotyczyło to zarówno jego malarstwa, jak i grafiki. Sztuka Stazewskiego miała być programowo asemantyczna, dlatego też poszukiwanie symbolicznego znaczenia czarnych linii wydaje się bezsensowne. Jednak w pewnym, bardziej ogólnym sensie konstruktywizm Stazewskiego miał być odpowiedzią na otaczającą rzeczywistość – nowoczesną, zindustrializowaną, zrjonalizowaną rzeczywistość XX wieku. Kąty proste, zautomatyzowana, powtarzalna forma miały być swoistą metaforą współczesnego świata, w którym powtarzalność, masowa produkcja i standaryzacja w każdej dziedzinie życia kształtowały zarówno wygląd jak i sposoby życia społeczeństwa. Abstrakcja geometryczna mająca swój początek w estetyce konstruktywizmu była tym, z czym najczęściej kojarzony jest Henryk Stazewski. Choć jego bogate i różnorodne oeuvre nie ogranicza się do form geometrycznych i zawiera w sobie znacznie mniej znane wizerunki portretowe czy przedstawienia aktów kobiet, to właśnie estetyka abstrakcji geometrycznej była tą, do której powracał przez kilkadziesiąt lat swojej wyjątkowo długiej aktywności artystycznej. Geometria dla konstruktywistów była tym, co decydowało o „obiektywizmie” twórczości. Miała ona przedstawiać nie tyle własne doświadczenia twórców i twórczyń lub ich odczucia, ile to, co da się zmierzyć i precyzyjnie wykreslić, przeanalizować i opisać językiem niebudzącym wątpliwości. Odwołanie się do figur geometrycznych miało spełniać również rolę polegającą na depersonalizacji twórczości, co wiąże się bezpośrednio z opisaną powyżej „obiektywnością” przeciwstawioną „subiektywizmowi” odczuć i arbitralnej artystycznej ekspresji. To właśnie użycie najprostszych form miało pozbawiać sztukę naleciałości tych emocjonalnych naddatków poprzez ukrycie osobowości artystów i artystek za abstrakcyjną formą obrazu. Geometria uważana była za synonim naukowości, a w związku z tym odpowiadała postulatowi przekształcenia sztuki w sposób intelektualny oraz przemiany artystów i artystek w badaczy i badaczki, którzy swoją aktywnością uczestniczą w zrjonalizowanym i zorganizowanym świecie. Tym samym geometria jest synonimem progresywnego, programowo zrjonalizowanego modernizmu.

Provenance

Edition & Galerie Hoffmann, Friedberg